

14.10.2003
al 32 Yl 2002
OH028:00/2002
daro

Oikeusministeriö

PL 25

00023 Valtioneuvosto

Yleistä

Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry. pitää oikeusministeriön työryhmän osamietintöä "Ihmiskauppa, paritus ja prostituutio" pääosin kannatettavana. Poliisitoimen näkökulmasta kaikkia niitä keinoja, joilla voi katsoa olevan yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta merkitystä, on pidettävä tervetulleina. Tähän työryhmän esitys osaltaan tähtää.

Suomen Poliisijärjestöjen Liitto kannattaa ja pitää tarpeellisina myös niitä pakkokeinolakiin tehtäviä muutoksia, joilla voi olla merkitystä torjuttaessa ja selvitettyäessä niin ihmiskauppaan, paritukseen, niiden eri tekemuotoihin samoin kuin prostituutioonkin liittyviä rikollisia toimia.

Edellä mainittuihin tekoihin liittyvät näyttökysymykset esitutkinnassa, syyteharkinnassa ja myös tuomioistuinkäsittelyssä ovat olleet ongelmallisia. Vaikkakin hallituksen esityksen muotoon laaditussa työryhmän mietinnössä osataan pyritään parantamaan näyttöongelmaan liittyviä ratkaisumalleja, ei työryhmän mietintö esitetyssä muodossa sellaisenaan poista tutkinnallisia ongelmia, joskin, kuten todettu, antaa uusia torjuntamahdollisuuksia.

Eräistä yksityiskohdista

Esityksen yhtenä tavoitteena on ammattimaisen paritusrikollisuuden ja siihen liittyvien toimintamahdollisuuksien vähentäminen. Tavoite on Suomen Poliisijärjestöjen Liiton näkökulmasta kannatettava ja oikean suuntainen.

Esityksen keinovalikoima ei kuitenkaan ole kovin kattava ulkomailta masinoidun ammattimaisen rikollisuuden osalta. Pääsääntöisesti paritusrikollisuus Suomessa on joko venäläisten tai virolaisten järjestäytyneiden ammattirikollisten hallinnassa ja samat tahon ovat suurimmat hyödyn saajat.

Lokakuun alusta 2003 voimaan tulleessa järjestyslaissa kriminalisoitiin seksuaalipalveluiden ostaminen ja maksullinen tarjoaminen yleisellä paikalla. Suo-

men Poliisijärjestöjen Liitto kannattaa voimassa olevaa lakia, jolla katsotaan olevan selkeästi yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen tuovia parantavia elementtejä. Nyt esitys pitää sisällään seksuaalipalvelusten ostamisen yleisen kriminalisoinnin, jolla pyritään suojaamaan prostituoituja, heidän seksuaalista itsemääräämisoikeuttaan ja jopa heihin kohdistuvat pahoinpitelyt voisivat vähentyä. Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ei suoranaisesti vastusta esitystä, mutta samalla katsoo, että myös seksuaalipalveluiden myyminen olisi samalla tavalla sanktioitava jo tasapuolisuuden nimissä. Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ihmettelee, että esitys painottaa ostopalveluita käyttävien henkilöiden syyllistyneen pääosin prostituoitujen pahoinpitelyihin unohtamalla samanaikaisesti varsinaisen ja todellisemman parittajien/ammattirikollisten puolelta tulevan väkivallan ja sen uhkan ihmiskauppaan ja paritusrikollisuuteen sekä myyntipalveluita harjoittaviin prostituoituihin.

Suomen Poliisijärjestöjen Liitto pitää outona ja asiantuntemattomana työryhmän näkemystä siltä osin, että se näkee seksuaalipalvelujen ostamiseen liittyvän esitutkinnan tapahtuvan lähinnä vain ihmiskauppa- ja paritusrikosten tutkinnan yhteydessä. Virheellisesti ja asiantuntemattomasti on ymmärretty, että työryhmän esittämien telekuunteluihin liittyvien säännösten muuttamisella olisi se vaikutus, että ostajilta saaduilla tiedoilla ei enää olisi entistä merkitystä (todistaja) rikosten tutkinnassa.

Seksuaalipalveluiden ostamisen kriminalisointi ei Suomen Poliisijärjestöjen Liiton näkemyksen mukaan tuo oleellisesti lisäarvoa rikollisen toiminnan torjumiseen ja selvittämiseen. Kriminalisoinnilla voi olla jopa päinvastainen seuraus. Asiaa voidaan verrata ammattimaisten alkoholirikosten selvittämiseen siinä, että todistelumielessä on erittäin tärkeä merkitys ostajien kuulemisella todistajan asemassa.

Lopuksi Suomen Poliisijärjestöjen Liitto muistuttaa päättäjiä mahdollisen lainmuutoksen voimaan tullessa lisäresursoinnin tarpeesta, joka lakiesityksessäkin on mainittu. Tavan takaa on käynyt siten, että lakimuutoksen edellyttämiä resursseja ei lupauksista huolimatta ole poliisitoimeen saatu. Räikein esimerkki on kaikesti esitutkinta- ja pakkokeinolain voimaan tulo vuonna 1989, jolloin jopa useiden satojen poliisivirkojen ja muiden resurssien panostus jäi lupaukseksi ja on sillä tasolla vielä tänäkin päivänä.

SUOMEN POLIISIJÄRJESTÖJEN LIITTO ry

Hannu Pöllä
järjestöpäällikkö

Matti Kuusela
asiamies